

Dosarul nr. 2r-651/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. V. Puica)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Simciuc, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

DECIZIE

5 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Victor Socolveac,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule împotriva lui Victor Socolveac cu privire la încasarea sumei,

împotriva încheierii din 2 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea depusă de către Victor Socolveac cu privire la scutirea de plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel și nu a fost dat curs cererii de apel depusă de către Victor Socolveac,

c o n s t a t ă:

La data de 06 noiembrie 2014 Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Socolveac cu privire la încasarea sumei în mărime de 34623,95 de lei.

Prin hotărârea din 27 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central acțiunea depusă de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a fost admisă și au fost încasate de la Victor Socolveac în beneficiul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule suma de 34623,95 de lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 6038,72 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 40662,67 de lei.

La data de 25 mai 2017 și 15 februarie 2018 Victor Socolveac a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii sau restituirea cauzei spre rejudecare în primă instanță, precum și scutirea de plata taxei de stat.

Prin încheierea din 2 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea depusă de către Victor Socolveac cu privire la scutirea de plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel și a fost scutit Victor Socolveac de plata taxei de stat, integral, în valoare de 779 de lei, pentru depunerea cererii de apel, nu a fost dat curs cererii de apel depuse de către Victor Socolveac și a fost acordat apelantului un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri pentru

depunerea cererii de apel și a tuturor înscrisurilor anexate la cererea de apel traduse în limba oficială a statului Republica Moldova.

La data de 26 iunie 2018 Victor Socolveac a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii instanței de apel în partea în care nu a fost dat curs cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece art. 364 și 365 CPC nu prevede depunerea cererii de apel în limba de stat.

A menționat că, instanța de apel a emis încheierea contestată cu încălcarea termenului prevăzut de art. 368 CPC.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 2 mai 2018.

Recurentul a recepționat încheierea instanței de apel la data de 19 iunie 2018. Astfel, recursul, declarat la data de 26 iunie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, cererea de recurs a fost depusă de către Victor Socolveac la data de 26 iunie 2018, după modificările operate prin Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018, în vigoare de la 1 iunie 2018.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) și (2) CPC, instanțele judecătorești aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile, efectuării actelor de procedură sau executării actelor instanței judecătorești (hotărâri, încheieri, decizii, ordonanțe), precum și a actelor unor alte autorități în cazurile prevăzute de lege.

Noua lege procedurală nu duce la modificarea efectelor juridice deja produse ca rezultat al aplicării legii abrogate și nu le desființează. De la data intrării în vigoare a noii legi procedurale, efectele vechii legi încetează dacă noua lege nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 364 alin. (3) CPC, înscrisurile alăturate, redactate într-o limbă străină se depun în traducere, certificată în modul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC (în vigoare la momentul emiterii încheierii contestate), dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la

art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Analizând prevederile normelor de drept citate în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel s-a conformat întru totul cerințelor legale și i-a acordat apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor vizate.

Astfel, în Declarația de Independență din 27 august 1991, Parlamentul Republicii Moldova a proclamat independența țării față de URSS în hotarele fostei Republici Sovietice Socialiste Moldovenești. Totodată, în Declarația de Independență a Republicii Moldova, limba poartă denumirea de „română”.

Conform art. 13 alin. (1) din Constituția RM, adoptată în anul 1994, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească și, în coroborare cu acesta, art.24 din Codul de procedură civilă prevede că, judecarea cauzelor civile în instanțele judecătorești se desfășoară în limba moldovenească.

Art. 4 din Constituția RM prevede că, modul de funcționare a limbilor pe teritoriul Republicii Moldova se stabilește prin lege organică.

Conform art. 6 din Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova nr. 3465 din 1 septembrie 1989, în relațiile cu organele puterii de stat, administrației de stat și organizațiilor obștești, precum și cu întreprinderile, instituțiile și organizațiile situate pe teritoriul Republicii Moldova, limba de comunicare orală sau scrisă - moldovenească sau rusă - o alege cetățeanul.

Conform art. 118 din Constituția RM, procedura judiciară se desfășoară în limba moldovenească. Principiul utilizării limbii oficiale, care este prevăzut și în art.9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească, impune ca judecarea cauzelor să aibă loc în limba oficială a statului.

Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu conține dispoziții cu privire la limba utilizată în fața tribunalului, ci impune asigurarea gratuită, atunci când este cazul, a unui interpret.

Prin urmare, instanța de recurs reiterează faptul că, discuțiile referitoare la accesul în justiție trebuie să se poarte în sfera legislației procesuale, care constituie legislația specială, nu în cea a unor legi generale.

La caz, se mai reține că, Preambulul Declarației de Independență și Constituția RM sunt două acte fundamentale ce concurează referitor la denumirea limbii de stat a Republicii Moldova.

În acest sens, prin Hotărârea nr. 36 din 05 decembrie 2013 privind interpretarea art. 13 din Constituție în corelație cu Preambulul Constituției și Declarația de Independență a Republicii Moldova, Curtea Constituțională a hotărât că, în cazul existenței unor divergențe între textul Declarației de Independență și textul Constituției, textul constituțional primar al Declarației de Independență prevalează.

Curtea a constatat că, prevederea conținută în Declarația de Independență referitoare la limba română ca limbă de stat a Republicii Moldova prevalează asupra prevederii referitoare la limba moldovenească conținute în art. 13 din Constituție.

Deci, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că, întrucât judecarea cauzelor civile se desfășoară în limba oficială a statului, cererile de chemare judecată nu vor putea fi depuse în instanța de judecată într-o altă limbă. Fără a diminua dreptul tuturor justițiabililor de a-și vorbi limba maternă în viața de zi cu zi, justiția se înfăptuiește în limba oficială a statului. Dacă este cazul, cei care nu o cunosc pot beneficia gratuit de dreptul la interpret.

Așadar, cererea de chemare în judecată redactată într-o altă limbă decât limba oficială a procesului trebuie însoțită de traducerea acesteia realizată de către un translator autorizat. Sarcina traducerii cererii de chemare în judecată formulată într-o altă limbă decât limba oficială a statului aparține celui care o prezintă, nu instanței de judecată.

Din aceste considerentele, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază că, la pronunțarea încheierii, prin care nu a fost dat curs cererii de apel, instanța de apel a obligat în mod justificat apelantul să prezinte cererea de apel motivată, tradusă în limba oficială a statului Republica Moldova.

Mai mult ca atât, după cum rezultă din actele cauzei, la data de 26 iunie 2018, Victor Socolveac a depus cererea de apel motivată în limba de stat (f. d. 39-42, vol.II).

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Victor Socolveac.

Se menține încheierea din 2 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule împotriva lui Victor Socolveac cu privire la încasarea sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic